

vanger de hoogleraar zijn groeten over te willen brengen aan diens dochters en zoon,¹⁹ aan Pareau en Muurling, en vooral aan zijn zwager Van Herwerden en diens echtgenote: 'maak, bid ik, dat zij mij weder liefkrijgen en alzoo mij ook indachtig zijn in hunne gebeden'.

Twee dagen na de bevestiging als hervormd lidmaat schetste Kraaijvanger zijn 'beste Vriend' nog eens 'hoe gelukkig de mensch is, die, van de roomsche boeijen verlost, datgene zegt en doet waaraan het verlangen zijns geestes tot het betere voldoet. Ja, hoe gelukkig hij, die zich alzoo van huichelen ontdoet; en ... Christus, het beeld Gods volgt'. Hij schreef dit uit de pastorie van Van der Hoeve, waar hij tijdelijk onderdak had gevonden. Ook zijn gastheer schreef die dag naar Groningen. Diens briefje doet vermoeden dat De Groot zich intensief met de gang van zaken rond Kraaijvangers officiële overgang heeft bemoeid. Van der Hoeve liet hem namelijk weten dat hij, 'overeenkomstig Uw verlangen', ervoor had gezorgd dat Kraaijvanger elders, in Arnhem, werd aangenomen en bevestigd. Hoewel hij het graag zelf in Keppel had willen doen, zag hij zin van deze keuze in: 'omdat hij [Kraaijvanger] in deze buurt, zelfs in deze gemeente veel familie heeft, die er groote ergernis aan zou genomen hebben'. Vandaar dat ook de betrokkene zelf het minder raadzaam had geacht om in Olburgen te blijven wonen.²⁰

Van Rome naar Christus

Toen het hoofdbestuur op 8 april 1863 vergaderde, was Kraaijvangers boekje, *Van Rome naar Christus*, inmiddels verschenen. Met hulp van derden, met name Van der Hoeve,²¹ was de auteur er in geslaagd op sobere wijze uiteen te zetten hoe hij na twee vooropleidingen²² en een zwerftocht langs een drietal vestigingen van redemptoristen en jezuïeten,²³ waar men hem vanwege zijn 'zelfstandige studie' en 'zelfstandig leven' zou hebben afgewezen, eindelijk door de franciscanen te St. Truiden als novice was aangenomen. Na een jaar was hij ingetreden.²⁴ Een jaar later was hij te Luik tot subdiaken gewijd en het jaar daarop tot diaken. Daarop was hij van St. Truiden naar het klooster te Weert gezonden; zes weken na zijn komst aldaar was hij te Roermond tot priester gewijd.²⁵ Twee maanden na deze laatste wijding was Kraaijvanger naar het klooster te Megen gezonden, waar hij 'gedurende anderhalf jaar de betrekking waarnam van Vicaris Daarop werd ik als missionaris naar Bolsward gezonden;²⁶ twee jaren later als zoodanig naar Haarlem en zes jaren daarna in dezelfde betrekking naar Oudewater, toen naar Leiden en eindelijk naar Franeker'. Lezers die wellicht zouden vinden dat de ex-pater zich 'zoo weinig ... over het zedelijk gedrag der paters en missionarissen' uitliet, kregen te horen, dat hij niet beoogde personen te veroordelen, maar slechts

¹⁹ Hofstede Groots echtgenote was in 1858 gestorven.

²⁰ Kraaijvanger aan [P. Hofstede de Groot], 12 en 21 febr. 1863; Van der Hoeve aan P. Hofstede de Groot, 21 febr. 1863; KB 424 B 4.

²¹ Poolman, *Onze Pater*, 181.

²² Bij 'den WelEerw. Heer Kallee, directeur van het Gymnasium' [lees: College Kallen] te Sittard en een particuliere opleiding bij 'den WelEerw. Heer E. Meijs, pastoor te Lummel [lees: Limmel] bij Maastricht'.

²³ Redemptoristen (Liguoristen) te St. Truiden (tweemaal) en te Wittem; jezuïeten te Brussel.

²⁴ Professie op 18 mei 1839; De Boer, *Ledenlijst minderbroeders*, no. 4922.

²⁵ Priesterwijding door J.A. Paredis op 21 mei 1842; Poolman, *Onze Pater*, 45.

²⁶ De aanstellingsacte als missionaris 'in Hollandia', afgegeven door de pauselijke zaakgelastigde, [I. Ferrieri], dateert van 16 sept. 1843; Poolman, *Onze Pater*, 50.